

الحج وفوائده

Al Khutbah 11 **So Bandingan ko Hajj**

أَحْمَدُكَ اللَّهُمَّ حَمْدَ مَنْ أَخْلَصَ النِّيَّةَ لِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ ، وأَشْكُرُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ الْأَمُورُ اللَّهُمَّ وَإِلَيْكَ تُرْجَعُ الأَمُورُ الأَمِينِ , لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلاَلِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ ، لَكَ الْحُكْمُ وَإِلَيْكَ تُرْجَعُ الأَمُورُ ، وأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، صَلَّى اللهُ وَبَارَكَ ، وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِز . وَبَعْدُ: وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِز . وَبَعْدُ: فَيَا عِبَادَالله اعْلَمُوا أَنَّ اللهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

إِنَّ أُوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ، فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللهَ غَنِيُّ عَنِ الْعَالَمِينَ. (آل عمران: ٩٦,٩٧)

Ahmadukallāhumma hamda man akhlasan niyyata liwaj'hikal karīm, wa ashkuruka shukra ni'matika wabtigāa mardhātikal amin, lakal hamdu kamā yanbagī lijalāli waj'hika wa liadhīmi sultānik, lakal hukmu wa ilayka turja'ul umūr, sallallāhu wa bāraka wa sallama alā sayyidinā Mohammadin wa alā ālihi wa sahbihi wa man tabiahum biihsānin ila yawmid dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi i'lamū annallāh sub'hānahu wa taālā qāla fī kitābihil karīm:

Inna awwala baytin wudhia linnāsi lalladī bibakkatam mubārakaw wahudal lilālamīn, fīhi āyātun bayyinātun maqāmu ibrāhīman wa man dakhalahu kāna āmina wa lillāhi alan nāsi hijjul bayti manistatāa ilayhi sabīlā, wa man kafara fa'innallāha ganiyyun anil ālamīn

(Ali Imran 96-97)

Manga oripn o Allāh, imanto na minisampay tano dn ko ika lima rokon o Islam, a skaniyan so *Hajju Baytillāhil Harām*. Aya maana o Hajj na skaniyan so kabantaka sa Makkah, sa pantag sa kathonaya ko simba a kathawaf ago kaza'i ago so ka wuquf sa Arafah, go so katonaya ko langoan a simba ko Hajj, sa pangilay sa kasosoat o Allāh [s.w.t]. Skaniyan a Hajj na datar o kiaaloya tano ron a kaposan a rokon o Islam. Sa dn sa taw a sangkaan iyan so kawawajib iyan na miakapir ago miamortad ko Islam.

Manga oripn o Allāh, giankai a Hajj na inipaliogat ko ragon a ika nm ko oriyan o Hijrah, sabap sa ron tomioron so katharo o Allāh [s.w.t] a:

Go tarotopa niyo so Hajj ago so Umrah a soasoat ko Allāh (al Baqarah 196).

Sa makanggogonanao angkanan a ayat sa gianan i kiapanagipoon o kinipaliogatn on ko ummah o Mohammad [s.a.w], aya sabap anan na kagia so Hajj, na mininggolalan dn ko masa o Ibrahim [a.s.], na so kialagaday o masa na kialipatan o manga taw ago piangorangan iran so kapthonaya ko sabaad a manga galbk on, na inisogo o Allāh [s.w.t] a tarotopn skaniyan a Hajj ago Umrah sa tonain ko okit iyan a tarotop.

Manga oripn o Allāh, Giankaya a Hajj na simba a ipphananadm ko kiapromasay o Apo tano a Nabi Ibrahim [a.s.] ago so Karoma niyan a Bai a Hajar ago so wata iyan a bilangataw a so Nabi Ismail [a.s.]. Sabap ko kabagr o paratiyaya iran ko Allāh [s.w.t], na mimbaloy a tanda o agama so kiapromasay ran, sa giitano pananadman so manga galbk iran sa taman dn ko kagba o doniya.

Manga oripn o Allāh, giankaya a Hajj na pd ko manga simba a makallbi, sa inipannkat o agama so kanggolawlaa on, sa miakambowat so manga Hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a pd on ankai a:

Miakapoon ko Abu Hurayrah a: Inizaan so Rasūlullāh [s.a.w] o antonaa i galbk a makallbi? Na pitharo iyan a: So kaparatiyayaa ko Allāh [s.w.t] ago so sogo iyan, na miatharo a oriyan iyan na antonaa? Na pitharo iyan a: So jihad sa lalan ko Allāh [s.w.t], na miatharo a oriyan iyan na antonaa? Na pitharo iyan a: So Hajj a inimpidan o khirk on (pianothol o Bukhari ago so Muslim). Aya ptharoon a Hajj Mabrur, na skaniyan so Hajj a tionay sa da dn a inisaog on a dosa. Go pitharo o Al Hassan, a gioto so Hajj a mimbalingan so khirk on ko ingd iyan, sa di ron mala i arga so doniya, sa aya bantak iyan na so maori a alongan. Miaaloy pn sa sanday a mapia a: Aya Hajj Mabrur na so kapamagana o khirk on sa pangn'ngkn ago so katharo sa mananaw a mnpnk sa atay o pphakan'g on.

Manga oripn o Allāh, inaloy pn o Rasūlullāh [s.a.w] a pd sa kapakallbi o Hajj a skaniyan na datar o jihad sa kapakallbi. Miakapoon ko Al Hassan Bin Ali, a adn a sakataw a mama a miakaoma ko Nabi [s.a.w] na pitharo iyan a: Sakn na talaw ago malobay ako (ko kapaki-thidawa sa maydan) na pitharo o Nabi [s.a.w] a: Talingoma ka sa Jihad a daa sorok on (da kaosar on sa gomaan) skaniyan so Hajj (pianothol Abdurrazzaq ago so Tabarani). Pitharo pn o Rasūlullāh [s.a.w] a miakapoon ko Aishah a pitharo iyan a: Hay Rasūlullāh [s.a.w], miatoon ami a so Jihad i lbi ko manga galbk na ba kami di pnjihad? Na pitharo iyan a: Ogaid na aya lbi a Jihad na so Hajj a inimpidan (pianothol o Bukhari ago so Muslim).

Manga oripn o Allāh, skaniyan a Hajj na kharoro niyan so manga dosa. Miakapoon ko Abu Hurayrah a pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

Sa taw o nomayk na da mbabangonan sa walay ko kananayk iyan, ago da nggolawla sa dosa, na makabaling skaniyan sa datar a gawii a kinimbawataan on (a daa dosa niyan) (pianothol o Bukhari ago so Muslim).

Miakapoon ko Amr Bin Al As a: Gowani a tagoon o Allāh [s.w.t] so Islam ko poso akn, na somiong ako ko Rasūlullāh [s.a.w] na pitharo akn a: Kayat anka a limangka ka pmobaya-ako rka, na kiayat iyan a palad iyan, na kims akn a palad akn, na pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a: Ino kanan hay Amr? Na pitharo akn a: Mbgay ako sa sarat, na pitharo iyan a: Antonaa i sarat ka? Na pitharo akn a: So karilai rakn (ko manga dosa ko) na pitharo o iyan a: Ban ka di katawi a so Islam na pphakadaan iyan so miaona a dosa (igira miagislam so taw) ago so katogalin sa lalan ko Allāh [s.w.t] (hijrah) na pphakadaan iyan (so dosa) a miaona, go mataan a so Hajj na pphakadaan iyan so (dosa) a miaona (pianothol o Muslim).

Pitharo pn o Rasūlullāh [s.a.w] a miakapoon ko Abu Hurayrah a:

So Umrah ko isa a Umrah, na phakasapng ko dosa ko pagltan iyan a dowa, na so Hajj a inimpidan na daa balas iyan a rowar ko sorga (pianothol o Bukhari, Muslim, Tirmidi, Nasa'i, Ibn Majah, ago so Malik).

Manga oripn o Allāh, gianan i sabagi a maito ko manga hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a manonompang ko Hajj. Skaniyan a Hajj na paliogat sa makaisa manggolawla o taw a pialiogatan (mukallaf) sa kiaopakatan anan ko manga ulama. Amay pman ka so taw na izamaya iyan so kapnayk na khawajib on so katonaya on, na so masobra roo na skaniyan na kakhapiyaan a simba a kna o ba paliogat. Miaaloy anan ko sabdan o Nabi [s.a.w], gowani a isogo iyan so kahajji, a adn a sakataw a mama a pitharo iyan a: Ba oman dn ragon hay Rasūlullāh [s.a.w]? Kiasoy niyan sa miakatlo. Na da smbaga o Nabi [s.a.w], oriyan iyan na pitharo iyan a: O gominiraw ako a: Oway, na khipaliogat ko oman ragon na di niyo magaga, bagakn ako niyo ko inibagak akn rakano, ka aya kiabinasa o manga taw a miaonaan iyo na so kadakl o manga pakaiza iran, ago so kiazosopakai ran ko manga Nabi ran, na o adn a isogo akn rkano a shayi na nggolawlaa niyo sa khagaga niyo ron, na o adn a isapar akn rkano a shayi na bagakn iyo skaniyan, sa pitharo o iyan a so Hajj na makaisaisa, na so lawan on na kakhapiyaan ko simba.

Manga oripn o Allāh, giankai a Hajj, na simba a mala a so kapnggalbka on, na riankom iyan so galbk a lawas ago so galbk a tamok, sabap sa di mipnggolalan odi maadn so gasto a tamok ko kaplalakaw sa kazong o taw sa Makkah, sabap san na skaniyan na simba a datar o Zakat, a galbk o lawas ago tamok, ka aya kapakapndiakat ka na makakowa ka sa tamok, sa datar mambo o Hajj a di ka phakanayk o daa a tamok ka, gianan Manga oripn o Allāh [s.w.t], na adn a madalm a hikmah on a pphakisabotan o Islam ko manga taw niyan, a amay ka kabaya iran a katarotopa iran ko agama iran na paliogat a kabaloy ran a manga taw a kawasa, ka aya phakanayk na so kawasa, na so mrmr na mawatan on, aya makapndiakat na so kawasa, na so mrmr na mawatan on. Gianan i manga dalil sa mataan a tanto a mala a kinisogoon o Islam ko kapanamok, ka amay ka so katonaya ko paralo na di khaadn odi maadn so salakaw ron a aya on okit, na so kapnggalbka on na ipapatoray ka kagiya gioto bo i kakhatonaya ko paliogat a simba a datar o zakat ago so hajj, sabap roo na panamar so oman i isa sa kapakatamok iyan ka an iyan matonay ago matarotop so agama niyan.

So manga tawathawag sa so kamimiskini i mapiya adi so kapakatamok o Muslim, na mataan ko Allāh [s.w.t] ka dadag anan a panarima ago di patot o ba pphamamakin'ga o Muslim a adn a paratiyaya niyan ko Allāh [s.w.t].

Manga oripn o Allāh, Anda dn i so Mu'min, na makakowa sa tamok a ampl on ko kaphakanayk, sa miadianka iyan so gasto niyan na aya dn a mapia on na nomayk dn so- mambot sabap sa adn a hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a: *Sambota niyo so Hajj, ka so isa rkano na di niyan katawan i khisndod on sa di makanayk*. Go so katharo iyan a: *Sa taw a khabaya nomayk na sambot dn, ka khasalak a khasakit, odi na khada so phagdaan iyan, odi na khaadnan sa balamban a sndod (pianothol oto o Ahmad ago so Bayhaqi ago so Tahawi).*

Manga oripn o Allāh, aya manga sarat o kiawajib o Hajj a kiaopakatan ko manga ulama ko *fiqhi* na siran so:

- 1. Mabaloy so taw a Muslim
- 2. Kiabaligan
- 3. Adn a akal iyan
- 4. Maradika skaniyan
- 5. Khagaga niyan so Haji sa nggolalan sa lawas ago tamok.

Amay ka kagalatan anan na da on mawajib so Hajj, patoray a mabaloy so taw a phakagaga ko kanayk, sa so oripn na miniitong sa di phakagaga sabap ko kasosodiota niyan ko sogoan o dato iyan. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

Rk o Allāh [s.w.t] a patoray ko manga taw so kanayk sa Baytullah sa taw a khagaga niyan so lalan on (so gasto) (Ali Imran 97).

Giankoto a kabaloy o taw a phakagaga na maadn ankai a manga sarat:

- 1. Mabaloy so taw a mnayk a mapipia so lawas iyan, amay ka malobay ago adn a sakit iyan, odi na mialoks, na phakakowa sa taw a aya on phakanayk sa kapng-gastowan iyan.
- 2. Mabaloy so lalan a pagokitan iyan a lomilintad, a makasasarig on, amay pman ka so lalan na di mapia ka adn a manga tolisan on odi na adn a sakit on a tomatalmba, ago so manga pd a balamban na da on mawajib so Hajj.
- 3. Mabaloy skaniyan a adn a gasto niyan a tamok a rk iyan a tarotop.
- 4. Mabaloy skaniyan a khagaga niyan so gasto ko pagdaan iyan ago so langowan taman a pangindaw niyan ko kaplalakaw sa taman sa makambalingan ko ingd iyan.
- 5. Daa maadn a phakaalang on ko kaplalakaw a datar o kataronko (kalaboso) odi na kalk sa dato a mangarasi.

Manga oripn o Allāh, so pman so wata a da pn kabaligi ago so oripn, na opama o nayk siran na adn a balas iran a mapiya, ogaid na da kiran mapokas so paliogat ko Hajj, sa andai kabaligi ko wata na phakanayk sa kanayk a paliogat, so mambo so oripn na anday kamaradika iyan na phakanayk sa kanayk a paliogat. Hadith anan a inaloy o Rasūlullāh [s.a.w].

Manga oripn o Allāh, so pman so babay a Muslimah na amay ka mnayk na so dn so manga sarat a miaaloy sa kaporoan na aya niyan dn manga sarat ogaid na khioman on a sarat a sii ko kaplalakaw niyan na adn a pd iyan a Mahram iyan a mama a madazg iyan a haram on so kapangaromaa niyan on sabap ko kathonganaya iran, odi na so karoma niyan na aya niyan mapd.

Amay ka so babay a Muslimah a adn a Mahram iyan a madazg iyan a phakagaga ko Hajj na go pnayk sa miodas ko karoma niyan na sianka iyan ko kaplalakaw, na skaniayn a babay na kabnar iyan a kanayk iyan sa di niyan khaonotan so kiasanka o karoma niyan, sabap sa aya pnggolawlaan iyan na simba a paliogat o Allāh [s.w.t], na daa ba on phakarn a manosiya, ka pitharo o Nabi [s.a.w] a: Da a kapagonoti ko inadn amay ka khasopak iyan so kabaya o Miangadn.

Manga oripn o Allāh, miaaloy ko hadith o Rasūlullāh [s.a.w], a so kapangotang ko pnggaston ko kanayk, sabap ko kada o tamok o pnayk na inisapar, sa di khapakay, aya bo a kakhapakay o Hajj na so mnayk na adn a tamok iyan a miamilik iyan sa tarotop, maana a daa bayadan iyan ago kaaamplan iyan so gasto niyan ago so pagpr o pamiliya niyan, na so mialawan roo a ampl ko Hajj na gioto i mapnggasto niyan.

Manga oripn o Allāh, so pman so manga galbk ko Hajj, a skaniyan so manga Manasik, na siran so:

- 1. *Al Ihrām*, a skaniyan so kapniata ko kathonaya ko dowa a simba a so Hajj ago so Umrah, sii oto ko kisampay o nomanayk ko darpa a Mīqāt, gioto so kawa a mattndo a ron phniat ko kazold ko Ihrām ago zolotn iyan so dowa rdit a nditarn a mapoti a da mapamanai, a tinampi (izār) ago salindang (ridā'). Ko orian o kapakaplompio niyan. So Ihrām na tlo soson:
 - a) Qirān
 - b) Tamattu'
 - c) Ifrād.

Aya **Qiran** na so kapagihram o taw ko *miqat* sa pniatn iyan a pakapzoldaan iyan so Hajj ago so Umrah, sa khatatap so taw a makapagiihram sa taman sa mapasad iyan so manga galbk ko Umrah ago so hajj.

So **Tamattu'** na skaniyan so kapagumrah o taw a mnayk ko olanolan a Hajj, oriyan iyan na nomayk sankoto a olanolan ko kiapagumrah niyan, sa bithowan sa tamattu' ka kagia siawitan iyan so dowa a simba a umrah ago hajj ko satiman a masa.

So **Ifrad** na skaniyan so kapniata o taw a mnayk sii ko miqat sa aya bo a pnggalbkn iyan na so simba a Hajj sa da a Umrah on, sa khatatap a magiihram sa taman sa mapasad iyan so manga manasik o hajj.

- 2. So Tawaf sa Ka'bah, a tlo anan soson a tawaf, so tawaf ko kiapakaoma sa Haram (tawāf al Qudūm) so tawaf ko oriyan o kiapakapoon sa Arafah a rokon anan o Hajj (tawāf al Ifādhah) so tawaf ko kambaling o nomanayk (tawāf al wadā').
- 3. So Kaza'i sa pagltan a Safa ago Marwah sa makapito.
- 4. So Katindg sa Arafah (wuquf) ko gawii a ika siyaw ko Dhul Hijjah sa taman sa somdp so alongan.
- 5. So kanggagabina sa Muzdalifah ko kaphoon sa Arafah sa phorotn roo so maroni a ator a iplbad ko manga jamarat a tlo sii sa Mina.
- 6. So Kaplbada ko Jamratul Aqabah a pito a ator ko gawii a ika sapolo ko Dhul Hijjah (gioto so Eid Al Adh'ah).
- 7. So Kasombali sa Hady (onta, sapi, odi na kambing) o taw a wajib on so kazombali a gioto so aya ihram iyan na Qirān ago Tamattu'.
- 8. So kapagopaw odi na kaphotol sa bok o nomanayk.
- 9. So kathawaf sa Ka'bah a bithown sa *Tawaf al Ifadhah* a pd anan ko rokon o Hajj.
- 10. So kaza'i sa Safa ago Marwah.
- 11. So kakasoy sa Mina a khadn roo so nomanayk sa tlo gawii odi na dowa gawii, sa phlbadn iyan oman gawii so tlo a manga jamarat.
- 12. So kathawaf sa *tawaf al wada* ko taw a nomanayk a kna o ba taw sa Makkah, amay ko mbaling dn ko ingd iyan.

Manga oripn o Allāh, gianan i manga onayan a pnggalbkn ko Hajj, a so kazalisaya on na mangingindaw sa masa a malndo, sa so taw a phangolad ko manga katao niyan na makaphangndod ko manga kitab a "Fiqhi" a manga ala a datar o Fiqhu As Sunnah, ka ron matatago so pariksa o manga katao niyan.

Manga oripn o Allāh, giankai a Hajj na isa a miatndo a simba ko Allāh [s.w.t] a so dn so kadandan o sabaad a manga Muslim ko pat a pidoro o doniya na pkhalimod siran ko walay o Allāh [s.w.t] sa makaisa ko saragon, sa pantag sa kaphagisaisa iran ko kapzimbaa iran ko Allāh [s.w.t] a Miangadn.

Katawan tano a so manga simba ko Allāh [s.w.t] na adn a paliogat on oman salongan, a skaniyan so sambayang a lima waqto, na adn pman a paliogat on oman pito gawii a so Jumuah, na adn pman a paliogat on oman saragon a skaniyan so powasa, na adn pman a paliogat on ko tnday o omor sa makaisa a so Hajj, samanan na da dn a masa inonta a so Muslim na pkhatonay niyan on so simba niyan ko Allāh [s.w.t], bantogn tano so Allāh [s.w.t] sa poonan ago sa kaposan, sa mangni tano ron sa rila ko manga dosa tano ago arapn tano so limo iyan sa makathampat tano ko sorga iyan, ago makadaya tano sankai a doniya iyan ko kasasagad tano ron sa di bo tanto khalanggay.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah......